

BASIN BÜLTENİ**30.06.2025**

DEVA Partili Ekmen:

Skandal: Bakanlık zirai don için ödeme yapmayacak

DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, zirai don hakkında soru önergesine gelen yanıtla gerçekleri ortaya çıkardı. Konuyu, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda, Zirai Don Olayını Araştırma Komisyonunda ve gerçekleştirdiği basın toplantısında gündeme taşıdı. Ekmen, “Yaşanan felaketten bugüne 125 gün geçti, çiftçiye tarsim ödemesi dışında destek vermeyecekler” dedi.

DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, Mersin’de yaşanan zirai don felaketini ve konu ile ilgili vermiş olduğu soru önergesine gelen yanıtı gündeme taşıdı.

125 gün geçti, çiftçiye hâlâ destek yok

Zirai don felaketinin yaşandığı tarihe dikkat çeken Ekmen, "24 Şubat'tan bugüne 125 gün geçti. Durum şu: Herhangi bir finansal kriz yaşandığında hemen olağanüstü kurulları toplayan, piyasalara para enjekte eden, kur sığramasın, borsa düşmesin, faiz fırlamasın diye anında tedbir alan iktidar, maalesef 100 yılın en büyük zirai don felaketinin ardından geçen 125 güne rağmen, yapılması gereken hiçbir adımı tam anlamıyla atmamıştır. Meclis'te bir 'Zirai Don Olayını Araştırma Komisyonu' kuruldu; ancak bu komisyon yalnızca uzun vadeli yapısal tedbirler üzerinde çalışmaktadır. Çiftçinin bu yılki zarar tespiti ve ödemeleri bu komisyonun görev alanına girmemektedir. Çiftçimizin talepleri netti: 'Yerim belli, yurdum belli, ÇKS sistemine kayıtlıyım. Ne ektiğim belli, ne kadar zarar gördüğüm belli. Zararımı karşılayacak derecede devletten destek talep ediyorum. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri'ne olan borçlarım faizsiz ertelensin. Sulama borçlarımız ertelensin.' Peki bunların hangisi yapıldı? Hiçbiri" diyerek yetkililere seslendi.

Tarım Bakanlığı sahadaki gerçeklikle örtüşmeyen bir tutum içinde

TBMM Zirai Don Olayını Araştırma Komisyonu toplantısında yaptığı konuşmada Ekmen, Tarım ve Orman Bakanlığının don felaketine maruz kalan çiftçilere yönelik yaklaşımını eleştirerek, "Tarım ve Orman Bakanlığının bu yaklaşımı, özellikle bu yıl büyük kayıplar yaşayan çiftçilerin beklentileriyle örtüşmemektedir. Komisyonumuzun bu konuda tavsiye ve baskı makamı olarak harekete geçmesi gerektiğini hatırlatmak için buradayım" dedi. Mersin'de yapılan saha ziyaretine il milletvekillerinin davet edilmemesine de dikkat çeken Ekmen, "Mersin'e yapılan ziyaretlerde milletvekillerinin haberdar edilmesi sağlansaydı, belki biz de katkı sunabilirdik" şeklinde konuştu. Komisyon Başkanı AK Parti Burdur Milletvekili Adem Korkmaz ise ziyarete dair eksiklikleri kabul ederek, "Bundan sonra yapılacak tüm saha programlarında milletvekillerimize önceden bilgi verilecektir" açıklamasında bulundu.

7 paragraf cevap, 0 lira destek

Ekmen, konuyla ilgili 10 Mart tarihinde verdiği soru önergesine 10 Haziran'da yanıt geldiğini belirterek, "Soru önergemde bu yıl yaşanan zirai don felaketi nedeniyle Mersin'de yapılan tespitleri, ödemelerin hangi aşamada olduğunu ve ileriye dönük alınacak önlemleri sordum. Sekiz soruluk önergeme verilen cevapta, yedi paragraf boyunca sadece TARSİM sigortalarından bahsediliyor. Oysa Mersin'de TARSİM ödemelerinin henüz %100 tamamlanmadığını biliyoruz. Dahası, sigortası olmayan çiftçilerimiz de var. TARSİM kapsamını aşan bir borç yüküyle karşı karşıyayız: Tarım Kredi Kooperatifi'ne, Ziraat Bankası'na, gübre ve tohum tedarikçilerine olan borçlar hâlâ duruyor. Yedi paragraf boyunca 'Mersin'de şu kadar ödeme yapıldı' ifadesi yok" açıklamasında bulundu.

Çiftçinin milyarlık zararına karşılık fidan desteği

Soru önergesine verilen yanıtı dair değerlendirmesini sürdüren Ekmen, "Cevabın 9. ve 10. paragraflarında geçen yıl Ziraat Bankası tarafından çiftçilere yönelik başlatılan destek programından bahsediliyor. Peki, bu programa göre Mersin'de zarar gören çiftçilere ne ödendi? Ortada hiçbir somut rakam yok. Mersin Ziraat Odası Başkanı Sayın Musa Yılmaz ile sürekli istişare hâlindeyiz; ancak kendilerine yapılan bir ödeme bildirimi ulaşmadığı ifade edilmektedir. Bakanlık Yanıtının son paragrafında, Türkiye'nin tarım gayrisafi hasılasının %35'ini karşılayan, üçüncü derecede en önemli tarım üretim bölgesi olan Mersin'e bu yıl sadece 75 milyon TL'lik fidan desteği verileceği ifade ediliyor. Milyarları aşan zirai üretime sahip bir il için 75 milyon TL'lik fidan desteği, bir Bakanlık açısından gerçekten 'mevzu' edilecek düzeyde midir? Açıkça görülüyor ki Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı'nın gündeminde ne zirai don felaketinden etkilenen çiftçiye can suyu kredisi açmak ne sulama ve enerji borçlarını ertelemek ne de Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri'ne olan borçları hafifletmek gibi bir çalışma mevcut değildir. Bu kabul edilemez." dedi.

Ekmen'den Bakan Yumaklı'ya bir çağrı daha

Konuşmasının sonunda Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'ya bir kez daha seslenen Ekmen, "Bu yaşananlar, yüzyılın felaketi karşısında çiftçinin tamamen savunmasız bırakılması, hatta çiftçiliği bırakması anlamına geliyor. Zaten veriler de bunu gösteriyor: Özellikle belli bir yaşın üzerindeki insanların çiftçilikten uzaklaştığını; aile temelli köy çiftçiliğinin yok olduğunu biliyoruz. Bu anlayışla yürütülen tarım politikaları başka bir sonuç üretmeyecektir. Buradan Sayın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'ya açıkça sesleniyorum: Zirai don felaketi nedeniyle çöken, çaresiz kalan çiftçinin beklentilerini karşılıksız bırakmayınız" diyerek çağrıda bulundu.

TARSİM'in ötesinde bir planlama yapılmalı

Komisyon Başkanı Adem Korkmaz, Mersin özelinde TARSİM'den alınan verileri paylaşarak "2025 Haziran tarihi itibarıyla Mersin'de TARSİM poliş tutarının 646 milyon TL'si ödenmiş durumda. Toplam poliş ve muallak tutar birlikte 780 milyon TL'ye ulaşıyor. Türkiye genelinde şu ana kadar TARSİM'in yaptığı toplam ödeme 2,12 milyar TL, toplam yükümlülüğü ise 19 milyar TL" bilgisini aktardı. Ekmen ise Komisyon'da söz alarak "Bakanlık, soru önergeme verdiği cevapta 'TARSİM dışında bir plan düşünmüyoruz' dedi. Oysa TARSİM ödemelerinde de sorunlar mevcut. TARSİM dışında borç ertelenmesi, bir can suyunun verilmesi gerekiyor. Bazı işletmeler tamamen yok oldu, serası yıkıldı. Dolayısıyla, TARSİM'e sağlanan bilgi için teşekkür ediyorum ancak endişem bununla sınırlı kalınmasıdır" ifadelerini kullandı.

Basın açıklamasını izlemek için:

<https://www.youtube.com/watch?v=dwTU60y136o>

Soru önergesi ve soru önergesine gelen yanıtı okumak için:

<https://www.tbmm.gov.tr/Denetim/Yazili-Soru-Onergesi-Detay/0b4420d2-edaa-49b0-b693-0195842ec7c2>